

Znakem vzdělání je pokora a charakter

→ *Promluva Satja Sáí Báby ze 16. března 2005* ←

*Stvořený svět se vynořuje z pravdy a s pravdou splývá.
Je ve vesmíru místo, kde by pravda nebyla?
Spatřete tuto čistou a neposkvrněnou pravdu.*

(báseň v telugu)

Vtělení lásky, studenti!

Přišli jste do této instituce, abyste usilovali o své vzdělání. Nejdříve se snažte porozumět pravému smyslu vzdělání. Znakem vzdělání je pokora a charakter. Dnes však studenti pokoru nerozvíjejí. Zajímají se jen o akademické hodnosti. Naše vzdělávací instituce je však v tomto ohledu výjimkou. S cílem získat akademickou hodnost sem přichází jen pár studentů. Většina je zde s jediným záměrem – potěšit Svámího následováním jeho ideálů a nalézt v životě důstojné místo. Přinášejí svým rodičům radost dobrým chováním.

Studenti!

*Vzdělání není jen dosahování akademických hodností.
Ó, člověče! Zkoumej a ptej se, jak velikého štěstí jsi dosáhl,
když jsi strávil mnoho času od svítání do soumraku
nabýváním znalostí a bohatství a nedbal jsi Boha.*

(báseň v telugu)

*Jeden může dosáhnout vysoké akademické odbornosti,
jako je bakalářský či magisterský diplom a získat významné postavení,
někdo může shromáždit bohatství, konat milosrdné skutky a nabýt věhlasu a slávy,
další může mít fyzickou sílu a těšit se dlouhému a zdravému životu,
jiný může být velkým učencem, studujícím a přednášejícím vědy,
ale nikdo se nemůže rovnat pravému oddanému Pána.*

(báseň v telugu)

Když jste vstoupili do bran této vzdělávací instituce, měli byste znát hodnotu a pravý význam vzdělávání. Vzdělanými se můžete nazývat jen tehdy, když porozumíte těmto aspektům. Je mnoho vědomostí v knihách (*pustaka*), ale jaký mají smysl, když hlava (*mastaka*) je plná „bláta“? Jakmile naplníte hlavu poznáním, nepotřebujete se již zabývat knihami.

Dospělí by se měli zajímat o vzdělávání svých dětí. Měli by se ptát, co se děti ve škole učí a neustále sledovat jejich vývoj. Moderní studenti reagují na dotazy rodičů nezdvořile. Libují si v mnohomluvnosti a matení dospělých. Studenti by měli získávat dobré jméno ve společnosti, udržovat pověst a význam instituce, na které studují. Vzdělávací instituce je jako obrovitý strom. Rozdílné obory jsou větve a větvičky. Ctnosti jsou voňavé květy, které na stromě nalézáte. Víra je jako kořeny. Když zalijete kořeny víry, získáte plody *ánandy* (blaženosti).

V současné době si začaly všechny vzdělávací instituce uvědomovat, že pro studenta je velice důležitý charakter. Charakter je smyslem vzdělávání. Charakter není jen slušné jednání. Člověk by měl pokládat bližní lidské bytosti za svoje bratry a sestry. Měl by rozvíjet *bháva šuddhi* (čistotu postojů), která vede nakonec ke *džňána siddhi* (dosažení moudrosti).

Naši studenti jsou velice mravní. Opakovaně říkávám, že jsou mým bohatstvím. Proč bych se měl něčím znepokojovat, když mám u sebe takové bohatství? Ptal jsem se chlapců, kteří přišli na zkoušky: „Mí drazí, jak jste napsali testy?“ Odpověděli: „Svámí, s tvou milostí a požehnáním jsme je udělali dobře. Říkáš, že studenti jsou tvým bohatstvím. Když máme požehnání, že jsme tvými studenty, naším jediným cílem je žít podle tvých ideálů a přinášet Institutu dobré jméno.“ Jejich odpověď mne velice potěšila a hluboce dojala. Je povzbudivé zjistit, že na našem Institutu jsou tak vzorní studenti.

Země se rozvíjí a prosperuje díky ušlechtilým mladým lidem. Jak by mohl svět zářit ve svém jasu, kdyby nebyli žádní ctnostní muži a ženy? Naši studenti neholdují prázdnému řečnění, jsou to muži činu. Jejich opravdovost mi dělá radost. Přišel jsem, abych studentům předal ideální vzdělání a vštípil jim všechny ctnosti.

*Přes své vzdělání a inteligenci
nepozná pošetilý člověk své pravé Já
a ten, kdo smýšlí nízce,
se nevzdá špatných vlastností.*

(báseň v telugu)

*Moderní vzdělání vede jen k diskutování,
nikoli k úplné moudrosti.
Jaký má smysl nabývat vzdělání,
které vás nepovede k nesmrtelnosti?
Získejte poznání, které vás učiní nesmrtelnými.*

(báseň v telugu)

Jakmile poznáte své Já, osvojili jste si všechno ostatní. Tato moudrá slova jsou vtištěna v srdcích našich studentů.

Vtělení lásky, studenti!

Prokázali jste svoji hodnotu mezi statisíci studenty a dosáhli ve zkouškách Gate vysokého ohodnocení (hlasitý potlesk). Inteligence a vystupování našich studentů na zkoušející velice zapůsobila. Chtěli vědět, zda přišli z východu, západu, severu či jihu. Studenti odpověděli: „Pane, my nejsme ani z východu, ze západu, z jihu či severu, my jsme studenty Šrí Satja Sái Institutu vysokého učení.“ Nejsou spokojeni s tím, čeho dosáhli. Usilují, aby našemu Institutu přinášeli stále více vavřínů. Ať jdete kamkoli, naleznete naše studenty, kteří vedou příkladný život a šíří ideály našich vzdělávacích institucí.

Jednou se jich někdo zeptal, jaký typ jídla mají rádi, zda vegetariánské či nevegetariánské. Odpověděli jednohlasně: „Nevegetariánské jídlo dává růst špatným myšlenkám a pocitům, proto se nikdy takového jídla nedotkneme.“ Jsou stoprocentními vegetariány. I ti, kteří dříve jedli nevegetariánské jídlo, se po vstupu na náš Institut stali vegetariány.

Jednou se kdosi pokoušel přesvědčit našeho studenta, aby si vzal nevegetariánské jídlo se slovy, že obsahuje mnoho výživných látek. Chlapec však neustoupil: „Nechci takové vitamíny a proteiny. Vegetariánské jídlo má všechno, co potřebuji. Chci kráčet po cestě pravdy a nevegetariánská strava k duchovnímu pokroku nevede. Spolu se světským vzděláním chci získat vzdělání duchovní a šířit je ve světě.“

Mnoho studentů je stejně pevných v rozhodnutí šířit Sáiho ideály. Díky takovým ušlechtilým studentům dosáhl Institut světového věhlasu. Student by měl rozvíjet dobré návyky již od svého dětství, aby se těšil dobrému zdraví a štěstí.

O tom vypovídá následující báseň:

*Vstaň brzy ráno s kokrháním kohouta,
proved' očistu těla, oblékni čistý oděv.
Řádně, střídme se najež. Jdi do školy a pilně studuj.
Získávej dobré jméno. Netoulej se, když prší
a nikdy se nepřibližuj ke špinavým vodním nádržím.
Účastni se her, běhej a hraj si.
Když dodržíš tato pravidla, budeš zdravý a bohatý.*

(báseň v telugu)

Studenti by měli pěstovat střídmost ve svých stravovacích návycích. Dokonce i ptáci, zvěř a zvířata dodržují určitá omezení. Nemělo by se očekávat, že když jste se narodili jako lidské bytosti a nabyli vzdělání, budete ve vztahu k jídlu dodržovat řádnou disciplínu? Když přišli na naši školu studenti, kteří od útlého dětství jedli nevegetariánskou potravu, tohoto návyku se vzdali. Tato proměna překvapuje i jejich rodiče. Matka se pokusila jednomu z našich studentů po jeho příjezdu domů na prázdniny předložit nevegetariánské jídlo. On se jej odmítl dotknout a požádal matku, aby mu v budoucnu už takové jídlo nedávala. Vysvětlil rodičům, jaký má konzumace takového jídla špatný vliv.

Nevegetariánská strava je příčinou mnoha nemocí, například rakoviny. Možná jste četli, že většina obyvatel Singapurů jí ryby. V důsledku toho jsou nakaženi různými škodlivými mikroorganismy. Podobné příklady jsou hlášeny i z různých částí Bháratu. Lidé trpí nemocemi, protože jí nezdravé jídlo. Mnozí žijí v chybné představě, že nevegetariánské jídlo jim dává sílu, ale ve skutečnosti je oslabuje. Jakmile si zničíte potravou zdraví, nikdy je nenabudete zpět, i kdybyste pak strávili zbytek života v lesích a pojídali ovoce a kořínky.

Takto odpovídali naši studenti, když se je ptali na stravovací návyky. Na posluchače měla vysvětlení takový vliv, že mnozí z nich se stali úplnými vegetariány. Jaké je jídlo, taková je mysl. Jaká je mysl, takový je člověk. Proto je třeba přijímat posvěcenou a *sattvickou* (čistou, vyrovnanou) potravu, abyste mohli vést šťastný a zdravý život. Nedávno se mezi Bháratány rozšířilo povědomí o vlivu potravy na lidskou mysl. Díky tomu změnili lidé svoje stravovací návyky k lepšímu. Naše tělo je tvořeno masem. Proč byste je ještě měli jíst? Takové nesvaté jídlo dává vzniknout nesvatým myšlenkám.

Studenti!

Nestačí, abyste dodržovali omezení, týkající se jen jídla, měli byste také rozvíjet dobré návyky. Pravidelně se účastněte sportů a her. Hry vám pomohou budovat

fyzické a duševní schopnosti. Zdravé jídlo a dobré návyky vás dovedou k důležitému postavení v životě.

Milí studenti, *bangaru* (zlatíčka)!

Vy jste ve skutečnosti jako zlato. Je nemožné popsat vaše svaté city. Hovoříte z hloubi svého srdce. Jazyk, kterým promlouváte, není obyčejný. Je to *átmabháša* (jazyk ducha). Život žijete se svatými pocity. Přesto – vyvarujte se špatné společnosti. Říká se: „Sděl mi, jaká je tvá společnost, já ti řeknu, kdo jsi.“ „Jaká je vaše společnost, takovými se stáváte.“ Proto se držte dobré společnosti. Buďte s těmi, kteří mluví slušně. Nikdy nevyslovte hrubá nebo nesvatá slova. Pokud používáte nelaskavých výrazů, lidé vás považují za nepřítele. Hovoříte-li jemně a laskavě, lidé budou vyhledávat vaši společnost a budou s vámi dlouho mluvit. Jste-li ve společnosti, máte mít čisté tělo a ústa by neměla vydávat žádný zápach. O zdraví byste měli pečovat všemi způsoby. Když máte čisté a zdravé tělo, vaše myšlenky, slova a skutky jsou čisté, pak vás budou všichni milovat.

Studenti!

Ať jdete kamkoli, ujistěte se, že vypadáte slušně a příjemně. Jen tehdy si získáte úctu druhých lidí. Ústa vždy udržujte v čistotě. Nečistý dech vede k různým nemocem. Nejen to, je druhým nepříjemný. Když ústa vydávají zápach, lidé se vám budou vyhýbat. Proto byste si měli potom, co vstanete ráno z postele, pořádně vyčistit zuby a jazyk. Když budete udržovat ústa svěží a čistá, budete se těšit dobrému zdraví. Ačkoli v noci nespím, vyčistím si před odchodem na lůžko zuby. Čistím si je v pravidelných intervalech, abych udržoval ústa čistá a svěží. Proto nemám zdravotní problémy. Nemám žádné bolesti zubů. Postarejte se, aby vám žádný kousek potravy neuvízl mezi zuby. Někteří lidé si čistí zuby velmi tvrdým kartáčkem. Způsobuje to krvácení dásní. Já používám velmi měkký kartáček. I teď mám velmi pevné zuby a mohu jimi rozdrtit i betelový oříšek. Mí studenti se diví, když jsou svědky mé fyzické síly.

Studenti!

Je nepříjemné si zničit zdraví a odevzdat se do rukou lékaře. Proto by měl každý o své zdraví pečovat. Člověk by neměl záviset na druhých. Tomu často učím své studenty. Vstaňte brzy ráno, rozcvičte se, abyste si tělo udržovali v kondici. Ve zkouškovém období zůstávají studenti vzhůru dlouho do noci. Usínají nad knihami. Taková studia vás nikam nedovedou. Nenuťte se ke studiu, když jste ospalí. Knihy odložte a jděte poklidně spát. Studovat byste měli jen tehdy, když máte mysl čerstvou a pozornou.

Ó, člověče!
Nebud' pyšný na své vzdělání a učenost.
Jaký má smysl celé tvé vzdělání,
když se nemodlíš k Bohu
a nerozjímáš nad Ním s oddaností?

(báseň v telugu)

Studenti!

Ze všeho nejdříve pečujte o své zdraví. Jestliže si neudržíte dobré zdraví, vaše vzdělání se projeví jako pouhé plýtvání. Světské vzdělání vás nemá uspokojit. Měli byste také získat *educare*. Vzdělání se vztahuje ke shromažďování vnějších informací, zatímco *educare* se týká vnitřní proměny. *Educare* je to, co způsobuje, že z nitra rozkvétají lidské hodnoty. Zda jste získali *educare* nebo běžné vzdělání, se projeví na vaší mluvě. Varovné slovo v této souvislosti: nemluvte neukázněně. Zvláště když mluvíte se staršími, opatrně formulujte výrazy a mluvíte s pokorou a úctou. Skutečné vzdělání se neomezuje na znalost textů. Měli byste projevovat lidské hodnoty – pravdu, správné jednání, lásku, mír a nenásilí. Pravda se neomezuje na pouhá slova. Měla by být převáděna do činů.

Studenti!

Když jste přišli sem a nabyli nejvyššího vzdělání, ved'te ctnostný život. Dělte se o poznání s druhými lidmi.

*Nechť kráčíme pospolu, nechť všichni rosteme pospolu,
nechť všichni zůstáváme v jednotě a dělíme se o poznání,
nechť všichni žijeme v přátelství a harmonii.*

(báseň v telugu)

Toto jste se měli dnes naučit. Mějte vždy usměvavý výraz a buďte dobrými přáteli ostatním. Dobrý přítel je ten, kdo má vždy dobré myšlenky, mluví příjemně a koná dobré skutky. Když povedete život tímto způsobem, budete ideálním člověkem a zdrojem inspirace pro druhé.

(Bhagaván uzavřel svoji promluvu bhadžanem „Hari bhadžana biná“.)

V Prašánti Nilajam dne 16. března 2005